gemeente Oosterhout

Raadsnota

Zaak : Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020
gemeente Oosterhout
Zaaknummer : 196759

Datum: 11 februari 2020	Nummer raadsnota: ZN196759
Onderwerp: Raadsvoorstel Verordening Wmo 2020	

Portefeuillehouder:	**Bijlagen:**	**Ter inzage:**
C. Piena	1. Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 gemeente Oosterhout 2. Toelichting uitspraak CRvB	

Voorstel:
De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Oosterhout 2020 vast te stellen.

Samenvatting
In de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) is bepaald dat de gemeenteraad verschillende aspecten bij verordening dient te regelen. Vanwege deze wettelijke bepaling wordt de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 gemeente Oosterhout (verder verordening 2020) ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd. Deze verordening vervangt de verordening uit 2019 die in het kader van de Wmo is vastgesteld. In de verordening 2020 is dan ook opgenomen dat bij vaststelling van de verordening 2020 de verordening 2019 wordt ingetrokken.

In december 2019 zou uw raad de verordening 2020 behandelen. Op 20 november 2019 heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) een uitspraak gedaan in een zaak over een algemeen gebruikelijke voorziening en de financiële draagbaarheid daarvan. Dit vroeg om een herziening van hetgeen in de aangeboden verordening 2020 stond opgenomen. Inmiddels is een en ander nader uitgezocht en op basis van de verkregen informatie is besloten de onderliggende versie aan te bieden. In bijlage 2 bij deze nota staat een uitwerking naar aanleiding van de uitspraak en de verkregen informatie.

Vanwege de inhoudelijke wijzigingen en tekstuele aanpassingen is gelet op de leesbaarheid niet gekozen voor een wijzigingsverordening. De nieuwe verordening past bij de actuele situatie en draagt bij aan de leesbaarheid.

Wat willen we bereiken?
De wijze waarop vormgegeven wordt aan de uitvoering van de Wmo wordt neergelegd in een verordening. In de verordening worden in grote lijnen de kaders neergelegd. De verordening vormt de (juridische) basis voor het lokale gemeentelijke beleid. De verordening bepaalt wat de criteria zijn op basis waarvan inwoners van Oosterhout al dan niet toegang krijgen tot een maatwerkvoorziening en beschermt daarmee tevens de rechtszekerheid van de inwoners.

De kaders uit de verordening worden vervolgens verder uitgewerkt en geconcretiseerd in een uitvoeringsbesluit. Het vaststellen van een uitvoeringsbesluit is een collegebevoegdheid. Het huidige uitvoeringsbesluit is op 1 maart 2019 ingegaan. Naar aanleiding van enkele wijzigingen in de nieuwe verordening en in het beleid (mede als gevolg van de opgave om de kosten binnen de Wmo beheersbaar te maken) worden enkele hoofdstukken uit het uitvoeringsbesluit aangepast. Het nieuwe

en deels aangepaste Uitvoeringsbesluit maatschappelijke ondersteuning 2020 gemeente Oosterhout wordt eind maart 2020 aan het college voorgelegd ter besluitvorming.

De verordening en het daarop gebaseerde uitvoeringsbesluit vormen samen het toetsingskader voor de uitvoering Wmo.

Wat gaan we daarvoor doen?
De bestaande verordening is waar nodig aangepast naar de vernieuwde inzichten vanuit de modelverordening over het abonnementstarief. Met betrekking tot het persoonsgebonden budget is het beleid aangepast, hetgeen gevolgen heeft voor de kaders zoals neergelegd in de verordening. Tekstuele aanpassingen staan hieronder niet genoemd. Die zijn doorgevoerd om de leesbaarheid te verbeteren, maar hebben geen inhoudelijke wijziging in zich.

<u>Wijzigingen in de verordening 2020:</u>

**** Criteria en weigeringsgronden voor het toekennen van een maatwerkvoorziening (artikel 4)***
In artikel 4 is lid 8, toegevoegd. Dit heeft onder meer te maken met de wijziging in het beleid rond scootmobielen: de standaard scootmobiel wordt met ingang van 1 april 2020 als algemeen gebruikelijk aangemerkt en de gratis scootmobielpool blijft bestaan. Maar het heeft ook te maken met de uitspraak van de CRvB van 20 november 2019 over algemeen gebruikelijke voorzieningen.
Lid 8 van artikel 4 bepaalt nu dat een algemeen gebruikelijke voorziening door een cliënt met een minimuminkomen te betalen moet zijn, ongeacht of de cliënt dit minimuminkomen ook daadwerkelijk ontvangt. In de praktijk betekent dit dat een scootmobiel als algemeen gebruikelijk wordt aangemerkt, zoals bij de elektrische fiets al het geval was. Door de uitspraak van de CRvB zijn bij badkamer- of keukenaanpassingen de afschrijftermijnen die tot nu toe werden gehanteerd, vervallen.

**** Voorwaarden voor persoonsgebonden budget (pgb) (artikel 6, 7 en 8)***
In de wet is bepaald dat een cliënt die een pgb wil beheren, de daaraan verbonden taken op verantwoorde wijze kan uitvoeren en zijn eigen belangen kan waarderen. Dit noemen we budgetvaardigheid. Het beleid rond pgb's wordt steeds verder aangescherpt. Dit is een traject dat landelijk al enige tijd loopt. Om te toetsen of iemand voldoende geschikt is om te kunnen werken met een pgb is vanuit het ministerie van VWS en de VNG een kader ontwikkeld. Het kader beschrijft in 10 belangrijke punten "*wat een cliënt moet kennen en kunnen om als zorgvrager of vertegenwoordiger goed met een pgb om te gaan. Het heeft een voorlichtend karakter voor (potentiele) budgethouders en het ondersteunt ook gemeenten in de afweging bij het keukentafel- of bewuste-keuze-gesprek*." De kaders en de leidraad voor toetsing zijn in augustus 2019 beschikbaar gekomen voor gemeenten. VWS overweegt het kader te verankeren in wet- en regelgeving.

In Oosterhout hebben we het kader verwerkt in het pgb-gesprek. Met de cliënt die kenbaar heeft gemaakt een pgb te willen ontvangen, wordt vanaf 1 april 2020 een pgb-gesprek gevoerd waarin de budgetvaardigheid wordt beoordeeld. Dit gesprek vindt plaats nadat er een ondersteuningsbehoefte is vastgesteld door een Wmo-medewerker. Indien wordt vastgesteld dat de cliënt niet budgetvaardig is, wordt de ondersteuning als zorg in natura (ZIN) aangeboden/verstrekt.

De voorwaarden voor het verstrekken van een pgb zijn - vanwege de aangescherpte beoordeling aan de voorkant - uitgebreider opgenomen in de verordening: algemene voorwaarden en voorwaarden voor verstrekking en besteding van een pgb.

Onder de algemene voorwaarden voor een pgb is lid 4 gewijzigd voor wat betreft het tarief voor een informeel pgb. Gelet op het feit dat deze ondersteuning wordt verleend door personen uit het sociale netwerk die voor het geven van de betreffende ondersteuning geen scholing hebben gevolgd, wordt

het wettelijk minimum-uurloon[1] als voldoende gezien voor de beloning van de ondersteuning. Dit bedrag zal gelden vanaf 1 april 2020. De overgangstermijn voor de huidige groep cliënten en hun informele ondersteuners is ruim: tot aan het einde van de lopende beschikking (ten laatste op 31 december 2020) wordt er niets aangepast in de beloning (60% van het ZIN-tarief blijft gehandhaafd). Wel worden zij schriftelijk geïnformeerd over de wijziging. Bij een tussentijdse verandering van zorgverlener op verzoek van de cliënt, wordt het nieuwe tarief wel gehanteerd. Met ingang van 1 januari 2021 worden alle informele pgb's verstrekt op het wettelijk minimum-uurloon.

**** Bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen (artikel 9)***
De eerste stap richting de invoering van het abonnementstarief is al per 1 januari 2019 gezet. De maximale eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen werd op € 17,50 per periode gesteld, middels een wijziging van het landelijke uitvoeringsbesluit. Voor de volledige invoering moest er een wetswijziging plaatsvinden. De inwerkingtreding daarvan is gebeurd op 1 januari 2020. Het abonnementstarief, vastgesteld op € 19,00 per maand, geldt vanaf dan ook voor een deel van de algemene voorzieningen. In de verordening kan de gemeente aangeven welke voorzieningen onder het abonnementstarief vallen.

Er wordt al geruime tijd – onder meer via enkele pilots in 2018 en 2019 – toegewerkt naar het aanbieden van meer algemene voorzieningen in plaats van individuele voorzieningen. Daarbij vinden we het belangrijk om de toegang tot die algemene voorzieningen zo laagdrempelig mogelijk te houden. In deze verordening wordt daarom vastgesteld dat we geen bijdrage in de kosten zullen vragen voor algemene voorzieningen. Er zijn op dit moment ook geen algemene voorzieningen die vanuit de wetswijziging moeten vallen onder het abonnementstarief omdat er sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als de hulp bij het huishouden als algemene voorziening wordt aangeboden.

Van een **duurzame hulpverleningsrelatie** is sprake als er voldaan wordt aan alle volgende criteria:

1) er is in belangrijke mate sprake van persoonlijke hulpverlening (waarbij arbeid verreweg de grootste kostencomponent is); en
2) de continuïteit van de band tussen cliënt en hulpverlener is belangrijk voor de ondersteuning; en
3) er wordt door de cliënt langdurig gebruik gemaakt van de voorziening.

Als op het merendeel van de cliënten van de algemene voorziening alle drie de criteria van toepassing zijn, hoort de algemene voorziening onder het abonnementstarief te vallen.

(bron: VNG 'notitie toelichting duurzame hulpverleningsrelatie' bij ledenbrief 12 juni 2019 (nummer lbr 19/045)

Er is wettelijk één groep vrijgesteld van een eigen bijdrage: de meerpersoonshuishoudens waar nog geen sprake is van de AOW gerechtigde leeftijd en met een laag inkomen). De gemeenteraad kan de eigen bijdrage voor bepaalde inwonersgroepen of voorzieningen lager vaststellen of in zijn geheel laten vervallen. Hiervan is in deze verordening geen sprake. Verder blijft ongewijzigd dat er geen eigen bijdrage verschuldigd is voor een rolstoelvoorziening, maatschappelijk werk voor doven en slechthorenden. Voorheen stonden hierbij ook beschermd wonen en opvang opgenomen. Dit bleek echter niet correct te zijn, aangezien er in voorgaande jaren ook al een eigen bijdrage werd geheven.

[1] minimum-uurloon incl. vakantiegeld en vakantie-uren vanaf 21 jaar of ouder (ook als de zorgverlener tussen 18 en 21 jaar oud is)

Dit gebeurde op de wijze zoals in de verordening 2020 is opgenomen: op basis van de verordening van centrumgemeente Breda.

Wat mag het kosten?
Aan het vaststellen van de Verordening zijn geen kosten verbonden.

Op welke manier is/wordt vormgegeven aan burgerparticipatie?
Met de voorzitter van de Adviesraad Sociaal Domein is in september 2019 contact geweest over de nieuwe verordening met de vraag hoe de Adviesraad hierin mee te nemen. Bij de vergadering van 11 september 2019 heeft de voorzitter aan de leden van de Adviesraad aangegeven dat de gemeente hen op de hoogte wil brengen van het doel van en de voorgenomen wijzigingen in de verordening. In een volgende vergadering hebben zij besloten dat de werkgroep Wmo van de Adviesraad met de gemeente in gesprek zou gaan over deze wijzigingen. Dat gesprek heeft op 28 oktober 2019 plaatsgevonden met de voorzitter van de werkgroep en één van de leden. Na uitleg over de verschillende soorten Wmo-documenten en hun doel, zoals de verordening, het uitvoeringsbesluit en het beleidsplan, zijn de wijzigingen in de verordening met de achterliggende gedachten met elkaar besproken. De voorzitter van de werkgroep Wmo gaf aan geen aanvullende opmerkingen te hebben.

gemeente Oosterhout

BESLUIT VAN DE RAAD

Nummer: ZN196759

DE RAAD VAN DE GEMEENTE OOSTERHOUT;

Gelezen het voorstel van het college van 17 februari 2020

BESLUIT:

De Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 gemeente Oosterhout vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 17 maart 2020.

DE RAAD VOORNOEMD,

, voorzitter

, griffier